

rünk. Voltak is rajta előadások bőven, minden időben. Játsozták már itt is nem egyszer a „Parasztbecsületet“, a „Bajazzókat“ és sok egyéb, bár akusztikája távolról sem olyan jó, mint a szegedié. Viszont ilyenkor a szinpad soha sem a Márkus-templom és a „Campanide“ előtt állt, hanem a tér másik végén, több, mint 170 méterre a templomtól.

Éppen ezért szerintem csak a „Tragédiát“ tekinthetjük a „Magyar Passió“-hoz hasonló egyházi jellegű művek közül olyan műalkotásnak, amely erkölcsi színvonalával teljes mértékben igazolja a dóm *roppant felelősségű* hátterének a jelenlétét. Örömmel látjuk, hogy az idej „Tragédia-előadás“ is a mi scenikai meg-

oldásunkat tekinti alapvetőnek. Egy szinpadi megoldás maradandó sikerét, ugyszólván szűkszerűségét talán mi sem igazolja jobban, mintha azt egy újabb rendezés is a magáévá teszi. Volna éppen a „Tragédia“ számára, azt hiszem, még többféle eredeti kísérletezés is elképzelhető.

De bármilyen is legyen a megoldás, Madách remekműve ma már valósággal összefort a Dóm-térrel. Klebelsberg gróf álma valóra vált: a szegedi dóm harangjai messzi földre hirdetik a magyar irodalom és szinművészet halhatatlanságát!

Velence, 1936. július hó.

szegedi vagyok. De vezetésre Szeged feltétlenül méltó adottságai és a játékok rendezőinek nagyszerű elgondolásai révén.

Muráti Lili

110-es tempóval lelkesedik a szegedi játékokért, de a szegedi gödrökre nagyon haragszik

Már az uccán meg lehet állapítani, hogy Muráti Lili, a Vigszínház tagja, odahaza van. Ott áll kapuja előtt az égővörös kocsi, amely még éjjel is ott garazsziroz, hogy Muráti, kétóránként kinnézve erkélyéről, gyönyörködhesse benne. Legszívesebben odavinné az ágyába, hogy vele aludjon. Annyira szereti.

— Nem láttam még szabadtéri előadást Szegeden — mondja Muráti —, de tudom, hogy a szegedi előadások híre bejárta az egész világot. A szegedi játékokkal kapcsolatban talán csak az a baj van, hogy Szegedig menni autóval: álom, de mikor beérünk a városba, az álom rögtön kinszenvedéssé válik. Nem tudom megérteni, hogyan lehet túrni az átmenő utakon azokat a hatalmas gödröket. Nem is lehet Szegeden 10 kilométernél gyorsabb sebességgel menni, ha nem akarunk tengelytörést szenvedni. Pedig Szegeden folytatni kell a szabadtéri előadásokat, mert azokkal végre külföldön is megismertették Szegedet.

A többi kisebb városban viszont abba kellene hagyni az ilyen előadások rendezését,

mert Szeged egymaga is megszerezte ezeknek az előadásoknak a világhírt. A kocsiutakat azonban legalább a szabadtéri játékok idejére ki kellene javítani.

Muráti Lili nagyon haragszik a szegedi kocsiutakra. Sűrűbben jönne haza, Szegedre, ha nem sajnálná piros Adler-jének tengelyeit... Azután a színházzal való találkozásáról mesél:

— Először életemben a János vitézt néztem meg. Ugy történt, hogy nagyon kislány voltam, amikor a házmesterünk elvitt színházba, mer nekik volt ott egy jegyszédő ismerőse. Mikor odaértünk a színházhoz, minden jegy elkelt és nem volt üres hely, így engem visszavittek. Egész uton sirtam. Odahaza bönböltem. Hogy fel ne verjem az egész házat, a házmester visszavitt a színházhoz, ahol a jegyszédő megsajnál és beprotezsált az egyik fizető színháznéző ölébe. Innen néztem végig a János vitézt. Már ekkor elhatároztam, hogy világhírű színész nő leszek. Ezért nem is léptem fel soha Szegeden. Betartottam azt a régi közmondást, hogy senki sem lehet próféta a saját hazájában. Mikor gimnaziista voltam, messziről bámultam és imádtam a színészeket. Nagyon irigyeltem Dayka Margitot, mert vakondok-gallérja volt. Majd megvesztem Dolly Ferencért és Szakáts Zoltánért, milyen jó, hogy nem is ismertem személyesen őket. Most már mindegyiküknek megmondtam, hogy milyen szerelmes voltam beléjük. Olyan jó ezt multidőben mondani.

— Nagyon ritkán megyek Szegedre, mert ott valahogy mások az emberek. Itt, Budapesten, megfordulnak utánam és hangosan mondják, hogy: „nini, itt a Muráti.“ Szegeden? Direkt nem fordulnak meg utánam, nehogy azt higgye az a Muráti, hogy ő utána fordulnak meg. Látja, ez a differencia a szegediek, meg a pestiek között.

Beszélgetés közben a fodrász lankadatlan szorgalommal szárítja Muráti haját. Most ki akarja szedni a csipeszeket, de Muráti nem engedi.

— Hagyja csak benne, még messze van a mozi kezdete majd akkor vegye csak ki, ha menni kell a moziba. Ugyis olyan hamar kijön a hullám.

— A hullám — mondotta bölcsen a fodrász —, nem szereti a 110-es tempót.

— Pedig én azon alul nem hajtok, mert a szegedi 168 kilométert pontosan 2 óra alatt meg kell tennem. Eddig még mindig meg is tettem, pedig falukon kell keresztül mennem. De a szegedi vámtól az édesanyám lakásáig hátralévő 10 kilométer majdnem félóraig tart. Kerülgetnem kell a gödröket. Szerkesztő ur. csináltassa meg azt a kocsiutat...

Tökés Anna:

Szegednek kizárólagossági jogot adnék...

A Dóm-téri játékok kiváló közreműködőjét, aki három esztendőn át játszotta a szabadtéri szinpadon a Tragédia Éváját és mindig új szint, új erőt és új szépségeket tárt föl monumentális szerepéből és aki az idén Éva helyett a Bizánc-ban kapott szerepet, — Tökés Annát a szegedi strandon találtuk meg. A nagy forrásból lemenekült kicsit felüdülni a Tiszára, de már indulóban is volt vissza, hogy folytathassa a próbát.

Lelkesedéssel beszél a szegedi szabadtéri játékokról.

— Mindig büszke leszek rá — mondta —, hogy részese, aktív közreműködője voltam a szegedi szabadtéri játékoknak kezdettől fogva. Játsoztam elsősorban a Magyar Passióban is, háromszor játszottam Évát és most a Bizáncban Iréne császárnő szerepét vállaltam el. Láttam tehát, hogy indul el és fejlődik igazán nagy, komoly értékű a szabadtéri játék galma Szegeden. Éreztem, hogy évről-évre szebbet, nagyobbat ad a magyarságnak és ennek a városnak a szegedi Dóm-tér. Szent meggyőződésem, hogy a Dóm-téri játékoknak rendkívül nagy kulturhivatásuk van és lesz a

jövőben is. Nagy kár, hogy kisebb városok, féltékenységből, vagy a rosszul értelmezett verseny lázától áthatva, egyre-másra utánozni akarják Szeged példáját, holott ezen a téren megközelítőleg sem produkálhatnak olyan művészt és olyan monumentálisat, mint a páratlan adottságokkal rendelkező Szeged. Káros ez a verseny, mert lerombolhatja azt a varázshatást, amit a szegedi Dóm-téren rendezett játékok gyakoroltak eddig úgy a hazai, mint a külföldi közönségre, csökkentheti a szabadtéri játékok jelentőségét és mert szétforgácsolhatja az érdeklődést. Ha rajtam volna, Szegednek kizárólagossági jogot adnék a szabadtéri játékok megrendezésére. Ezt országos érdek kívánná. Szegednek azért nem szabad meghátálnia a nehézségek elől, vállalnia kell a versenyt és küzdenie kell a kizárólagossági jogért, amely teljes mértékben megilleti.

Tökés Anna elgondolkozott kissé, majd egészen megilletődött hangon folytatta:

— Én úgy megszerettem Szegedet, a szegedi szabadtéri játékokat, hogy amíg csak szükség lesz itt rám, mindig örömmel állok rendelkezésre

BAJOR GIZI:

Remélhetőleg Szeged mindig megtartja vezető pozícióját

Bajor Gizi a nyaralás előtti izgalmas pillanatokban készségesen válaszol:

— Nem láttam Szegeden szabadtéri előadást, de hallottam grandiozitásokról és tudom, hogy nemcsak a belföldön, hanem külföldön is nagy érdeklődés nyilvánult meg különösen a mult évi nagyszerű produkciók iránt. Szeged ezen a téren egészen kiváló alkotott és bizonyos, hogy vezető szerepet biztosított magának az országban. Nagyon szükségesnek tartom, hogy ezek a nagyszerű szegedi előadások továbbfolytatódjanak és majd csak adódik alkalom, mikor én is, mint néző, végignézhetek egy előadást. Arról, hogy mint

szereplő résztvegyek a szegedi szabadtéri játékokon — bár minden évben hívtak —, szó sem lehet, mert magamat teljesen alkalmatlannak tartom szabadtéren való szereplésre. De bizonyosra veszem, rövidesen alkalom adódik arra, hogy a szegedi színházban találkozzam azzal a közönséggel, amely a szabadtéri előadásokat pártfogásával ilyen nagyra tette.

Remélhetőleg a szabadtéri előadások terén Szeged mindig megtartja vezető pozícióját

és évről-évre többet fog nyújtani.

Fleischer Antal:

Még Tata előtt is Szegedé a vezetés

Fleischer Antal, az Operaház karnagya, örömmel emlékezik a szegedi játékokra:

— Hogyne ismerném azokat az eredményeket, amelyeket Szeged ért el a szabadtéri játékok révén. Hiszen én is egyik részese voltam ennek az eredménynek, amelyet letagadni se lehetne, mert hiszen a külföld figyelt fel rá és erkölcsi sikerét a külföldi sajtó tükrében láthattuk viszont. Véleményem szerint

Szeged vezető pozíciót harcolt ki magának

a szabadtéri játékok rendezése terén és ezt az elsőbbséget át kell engedni részére, mert a Dóm-tér akusztikája kitűnő és ez már magában véve is predestinálja Szegedet a vezetésre.

Még Tata előtt is Szegedé a vezetés,

mert Tatán csak szép, természetes a háttér, de nincs semmi akusztika. Szegeden pedig ez olyan tökéletes, hogyha ötezer ember van a nézőtéren, akkor mind az ötezer ember pontosan meghall minden pianót. Szükségesnek tartom a szegedi szabadtéri játékok állandósítását, mert hiszen a mult évi grandiózus előadás, illetve előadások, ideértve a prózai előadásokat is, — hatalmas tömegeket mozgattak meg, ami felbecsülhetetlen értékű tény úgy kulturális, mint idegenforgalmi s gazdasági szempontból.

— Szegednek adnám az elsőbbséget a szabadtéri játékok rendezése terén és — ha szabad szerényen megjegyeznem —, ebben engem egy kis lokálpatriotizmus is vezet, mert hiszen